

V Bratislave, 9. 9. 2010

Vyhlásenie pracovníkov Historického ústavu Slovenskej akadémie vied

Podpísaní pracovníci Historického ústavu SAV so znepokojením prijali informáciu o plánovanom 10 % znížení rozpočtu SAV. Informácia prišla krátko po tom, ako sa vláda vo svojom programovom vyhlásení zaviazala podporovať vedu „ako hlavný nástroj budovania znalostnej spoločnosti“. Prijatie navrhovaných opatrení vytvorí situáciu, ktorá sa nedá riešiť bez prepúšťania, resp. plošného zníženia miezd. Zároveň to vážne ohrozí doktorandské štúdium a vytváranie podmienok na uplatnenie mladých vedeckých pracovníkov.

Keďže financovanie vedy, výskumu a vzdelávania je na Slovensku dlhodobo poddimenzované, navrhované opatrenia sú pre nás neprijateľné. Slovenská republika patrí totiž, ako je všeobecne známe, medzi tie štáty EÚ, ktoré do výskumu a vývoja investujú najmenej. Nachádzame sa medzi krajinami s najnižším počtom vedeckých pracovníkov v pomere k zamestnanému obyvateľstvu. Mzdové ohodnotenie slovenských vedcov je v rámci EÚ hlboko podpriemerné. Pri porovnávaní celkovej priemernej mzdy výskumníkov v jednotlivých štátoch Európskej únie je Slovensko na poslednom mieste a nedosahuje ani polovičnú úroveň priemeru Európskej únie.

Argument o súčasnej finančnej kríze odmietame ako ďalší v rade zdôvodnení jednotlivých vlád na margo ignorovania uvedenej situácie. Za posledných dvadsať rokov bolo dosť času i možností na zvýšenie finančnej podpory vedy a výskumu na Slovensku, ktoré každá vláda aj deklarovala. Chápeme, že súčasný stav verejných financií je kritický, ale riešenie by sa nemalo hľadať opäť na úkor slovenskej vedy.

Chceme, aby vláda plnila svoje programové vyhlásenie, ako aj platné medzinárodné záväzky, zvyšovala investície do vedy, školstva a výskumu a tiež týmto spôsobom zaručila náležité spoločenské postavenie vedcov a pedagógov. Predovšetkým však žiadame upustenie od plánovaného krátenia výdavkov na vedu a výskum. Ďalej požadujeme prijatie systémových opatrení v súlade s programovými vyhláseniami tejto i predchádzajúcich vlád, t. j. celkové zvýšenie podielu výdavkov na vedu a výskum a systémové opatrenia na stabilné financovanie vedy prostredníctvom grantových agentúr.

Týmito požiadavkami, ako aj podpismi sa pripájame k „Petícii proti kráteniu výdavkov na prevádzku a mzdy v SAV“ iniciovanej a zostavenej Vedeckou radou Fyzikálneho ústavu SAV.